מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל כא"ב תיאום ובקרה
האגף לחינוך מבוגרים

עמותת חממה
מצוינות • צמיחה • חברה

מבחן לסיום אולפן א'

חלק א' – הבנת הנקרא

(סדרה 135 - ינואר 2012)

משך הזמן לחלק א: שעה ורבע

אין להשתמש בחומרי עזר

<u>פרטים אישיים:</u>

שם משפחה: _____ שם פרטי: _____

מספר זהות: _____

שם האולפן: _____ שם המורה : _____

מקום האולפן (שם העיר, הקיבוץ וכו'): _____

בהצלחה!

הציון : _____

©

כל הזכויות שמורות

ירושלים – תשע"ב

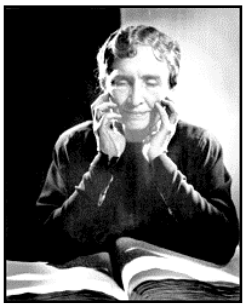

<u>חלק 1</u>: הבנת הנקרא (30 נקודות בסה"כ)

לפניכם **שלושה קטעים**. קראו כל קטע, וענו על השאלות שאחריו.

<u>קטע א'</u>: (10 נק' בסה"כ)

הלן קלר

הלן קֶלֶר הייתה אישה חשובה ומפורסמת באמריקה ובכל העולם.
הלן קלר נולדה בארצות-הברית בשנת 1880. כאשר הייתה בת שנה וחצי היא הייתה חולה מאוד, ומאז הייתה עיוורת (לא ראתה) וחֵירשת (לא שמעה). עד גיל 7 היא לא הייתה בקשר עם בני המשפחה או עם חברים בגלל המצב שלה. ההורים שלה חיפשו מורה מיוחדת בשבילה. הם הכירו מורה צעירה בְּשֵם אן סאליבן. המורה אן החליטה ללמד את הלן "לדבר" ו"לשמוע" עם הידיים.
הלן הקטנה עברה לגור עם אן סאליבן. אן "כתבה" מילים על היד של הלן, והילדה הקטנה הרגישה אותן, ו"כתבה" אותן שוב על היד של אן. אן גם לימדה את הלן לשים את היד שלה על הפה של האנשים שדיברו איתה, ולהרגיש את הקולות. כך למדה הלן "לדבר" עם אנשים ולהבין אותם.
הלן קלר למדה באוניברסיטה, וסיימה את הלימודים בהצלחה. היא כתבה ספרים על החיים המיוחדים שלה, ועזרה לאנשים עיוורים וחירשים בכל העולם. אן סאליבן הייתה המורה של הלן קלר וגם החברה שלה, ועזרה לה בנסיעות בעולם במשך 49 שנים.
הלן קלר מתה בשנת 1968. עד היום הלן קלר היא דוגמה וסמל לאדם שמצליח להתקדם למרות הבעיות והקשיים שלו. בכל העולם יש בתי-ספר, רחובות ואִרגונים על שמה.

<u>תרגיל:</u> ענו על השאלות **לפי הקטע:**

1. פרטים אישיים על **הלן קלר**: (2 נק')

א. ארץ לידה: _____ ב. השכלה: _____

2. בשורה 4 כתוב: **"ההורים שלה חיפשו מורה מיוחדת בשבילה".** (6 נק')

א. למה היא הייתה צריכה מורה מיוחדת? _____
_____

ב. מי הייתה המורה המיוחדת? _____

ג. איך המורה לימדה את הלן 'לדבר' עם אנשים ולהבין אותם?

* _____
* _____

ד. איזה קשר היה בין המורה לבין הלן במשך השנים? _____
_____

3. בשורה 12 כתוב: **"... הלן קלר היא דוגמה... לאדם שמצליח להתקדם למרות הבעיות..."**
למה? _____
_____ (2 נק')

<u>קטע ב':</u> (10 נק' בסה"כ)

גלעד שליט

בחודש יוני 2006 חטפו (לקחו בכוח) מחבלים (טרוריסטים) מֵעָזָה את החייל הישראלי גלעד שליט. גלעד היה בעזה במשך 1941 ימים, כמעט 5 וחצי שנים. בכל השנים האלה ניסתה ממשלת ישראל לשחרר אותו, ולהחזיר אותו הביתה, אבל הניסיונות האלה לא הצליחו.

אנשי אִרגון החמאס בעזה לא הסכימו שֶׁנציגים (אנשים) מֵארגון הַ'צלב האדום' יבדקו אותו, יראו מה המצב הבריאותי שלו או אפילו יפגשו אותו. גלעד ישב במקום סגור ולא ראה את אור השמש. ההורים של גלעד דאגו מאוד. הם לא ידעו אם הבן שלהם חי, ובאיזה מצב גופני או נפשי הוא נמצא.

ארגון החמאס הודיע שהוא יהיה מוכן לשחרר את גלעד, רק אם הממשלה בישראל תסכים לשחרר מהכלא יותר מ-1,000 מחבלים. המחבלים האלה רצחו מאות ישראלים בפיגועי טרור. ממשלת ישראל לא הסכימה לכך.

משפחת שליט נפגשה עם ראשי מדינות בעולם, וביקשה עזרה. בני המשפחה החליטו לעזוב את הבית, ולגור באוהל מול בית ראש הממשלה. "אנחנו נחזור הביתה רק כאשר גלעד יחזור הביתה" אמרה אביבה, אמו של גלעד. משפחת שליט התחילה ללכת ברגל לירושלים. אנשים רבים הצטרפו אליהם.

בחודש אוקטובר 2011 פרסמו ברדיו ובטלוויזיה שממשלת ישראל החליטה לאשר את העסקה עם החמאס. שחררו יותר מ-1,000 מחבלים, וגלעד שליט חזר סוף סוף הביתה.

לא כל הישראלים הסכימו לעסקה הזאת. היו אנשים שחשבו שהמחיר היה יקר מדי.

<u>תרגיל:</u> ענו על השאלות **לפי הקטע:**

1. בשורה 1 כתוב: **"... חטפו מחבלים מֵעָזָה את החייל הישראלי גלעד שליט".** (4 נק')

א. כמה זמן הוא היה בעזה? _____

ב. איך התייחסו אליו בארגון החמאס? _____

_____

_____

ג. מה דרש ארגון החמאס? _____

2. בשורה 6 כתוב: **"ההורים של גלעד דאגו מאוד".** (4 נק')

א. מדוע? _____

ב. מה הם עשו, כדי שגלעד יחזור הביתה?

* _____
* _____
* _____

3. האם לפי דעתכם היה צריך להסכים לעסקה עם החמאס? הסבירו. (2 נק')

_____

_____

<u>קטע ג'</u>: (10 נק' בסה"כ)

הפרויקט של אהרון לנסקי

אהרון לנסקי הוא יהודי אמריקני. כאשר היה אהרון בן 23 בלבד, הוא קיבל על עצמו משימה (תפקיד) מיוחדת: להציל את ספרי היידיש שעדיין נשארו בעולם. לנסקי היה אז סטודנט להיסטוריה יהודית. הוא ידע שיש מאות אלפי ספרים ביידיש בספריותיהם של יהודים זקנים. הספרים האלה נזרקו לפח-האשפה, מפני שאין דור המשך לקוראי יידיש: הישראלים אינם מדברים ואינם קוראים יידיש. יהודי העולם משתמשים בשפת המקום שבו הם גרים, והיהודים החרדים (דתיים מאוד), שמדברים יידיש, אינם קוראים ספרות חילונית.

לנסקי וחבריו נפגשו עם יהודים מבוגרים, שמעו את סיפור חייהם ואת סיפור הספריות שלהם, וקיבלו את הספרים. ללא כסף וללא עזרה הם עברו בין בתים, אספו ספרים ישנים וחיפשו מקום לאחסן אותם. בסופו של דבר, הם השיגו תרומות ומקום לאִחְסוּן הספרים.

היום, במרכז לתרבות יידיש במכללת המפשייר שבארה"ב יש מיליון וחצי ספרים ביידיש, וחברים בו 32 אלף אנשים. המרכז מזמין צעירים מכל העולם ללמוד את השפה, את הספרות ואת תרבות היידיש. עכשיו עובדים שם באיסוף ספרים מדרום-אמריקה, בתרגום ספרים לאנגלית ובהדפסה חדשה של ספרים שאזלו (נגמרו). לנסקי מספר: "כשהייתי ילד שמעתי יידיש, אבל לא התעניינתי בשפה. רק באוניברסיטה זה השתנה: הבנתי, שאני חייב ללמוד את השפה, אם אני רוצה להבין את התרבות היהודית המזרח-אירופית של אלף השנים האחרונות. אנשים בלי עבר – אין להם עתיד".

<u>תרגיל</u>: ענו על השאלות **לפי הקטע:**

1. בשורות 1 – 2 כתוב: **"הוא קיבל על עצמו משימה (תפקיד) מיוחדת..."** (3 נק')
   א. איזו משימה? _____
   ב. איך הוא הצליח במשימה? _____
   _____
2. מדוע אין דור המשך לקוראי יידיש? (3 נק')
   א. _____
   ב. _____
   ג. _____
3. מה ידוע על המרכז לתרבות היידיש באוניברסיטה בהמפשייר? _____
   _____
   _____ (2 נק')
4. בשורה האחרונה כתוב: **"...אנשים בלי עבר אין להם עתיד".** (2 נק')
   הסבירו את המשפט. _____
   _____

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל כא"ב תיאום ובקרה
האגף לחינוך מבוגרים

מבחן לסיום אולפן א'

חלק ב' – לשון וכתיבה

(סדרה 135 – ינואר 2012)

משך הזמן לחלק ב': **שעה ורבע**

אין להשתמש בחומרי עזר

<u>פרטים אישיים</u>:

שם משפחה: _____

שם פרטי: _____

מס' ת.ז.: _____

בהצלחה!

©

כל הזכויות שמורות

ירושלים – תשע"ב

חלק 2: לשון **(40 נקודות בסה"כ)**

השלימו את המשפטים:

סעיף א': (15 נק' בסה"כ)

1. מנהל-האולפן בירך את העולה החדש. **(4 נק')**

כתבו ב**רבים:** _____ בירכו _____

2. יוסי מתקשר כל ערב לזהבה, והם מדברים בטלפון שעתיים. **(4 נק')**

כתבו ב**עבר:** _____

3. לא השתתפנו בטיול לגליל, כי הבת שלנו הגיעה לביקור בארץ. **(4 נק')**

כתבו ב**עתיד:** _____

4. הלימודים לא יתקיימו מחר _____ מזג האוויר הקשה. _____
בגלל, כי, לכן — אבל, כאשר, כדאי

ישתפר מזג האוויר, יגיעו התלמידים _____ אולפן. **(3 נק')**
ב, מ, ל

סעיף ב': (15 נק' בסה"כ)

5. לא כדאי לכם לנסוע ברחוב הצר, כי יש שם עכשיו פקק- תנועה. **(4 נק')**

כתבו ב**רבים:** _____

6. כאשר התלמידים יסיימו את הקורס, המורה תזמין אותם אליה הביתה. **(4 נק')**

כתבו ב**עבר:** _____

7. שרה אמרה לחגית: "אם את רוצה להצליח במבחן, אני יכולה לעזור לך ללמוד". (4 נק')

כתבו ב**עתיד:** _____

8. **השלימו את המשפט מתוך רשימת המילים למטה.**

אתמול נחתם הסכם _____ משפחת כהן לחברת "הבונים". _____ ההסכם תיכנס

משפחת כהן לבית החדש _____ חמישה חודשים. (3 נק')

עם, על-פי, לפני, בעוד, בין, אבל, אולי

<u>סעיף ג':</u> (10 נק' בסה"כ)

9. **סביל** (פסיבי): ישיבת ההנהלה נדחתה על ידי מנהל המפעל. הוסכם על ידי כל המשתתפים שהישיבה תתקיים בקרוב, אך גם הישיבה הזאת בוטלה על ידי המנהל. (6 נק')

כתבו ב**פעיל** (אקטיבי): מנהל המפעל _____ _____ ישיבת ההנהלה. כל המשתתפים _____ שהישיבה תתקיים בקרוב, אך המנהל _____ גם ___ הישיבה הזאת.

10. **אילו** היית מעריך את העבודה שלי, לא הייתי מתפטר. (4 נק')

כתבו ב**עתיד: אם**_____

<u>חלק 3</u>: כתיבה (30 נק' בסה"כ)

1. המוֹרָה יעל חוֹלָה.

אתם שולחים לה פרחים לשַבָּת עם פתק ברכה. **כִּתבו לה פתק ברכה.**

(10 נק')

_____/_____/_____

_____,

_____

_____

_____

_____

_____

_____

2. כתבו על **<u>אחד</u>** משני הנושאים **או** על **<u>אחד</u>** משני המשפטים הבאים: (20 נק')

נושאים: א. זכיתם בהגרלת "מפעל הפיס" ב- 4 מיליון ש"ח. מה תעשו בכסף?

ב. אומרים שלבני הנוער העולים קשה במיוחד המפגש עם החברה הישראלית.
כתבו מהם הקשיים. איך לדעתכם אפשר לעזור להם להיקלט בארץ בצורה קלה יותר.

משפטים: א. "אני לא מאמין לסיפורים שלו ..."
ב. "החלטתי להשתדל יותר ... "

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____